

Lolland Ældreråd – HØRINGSSVAR 12. september 2024

Emne: Høring og udtalelse til ny sundhedspolitik for Lolland Kommune

Høringssvar til Lolland Kommune, ÆOS-udvalget og FKF-udvalget.

Lolland Ældreråd har på sit møde den 12. sept. 2024 vedtaget dette høringssvar til udkast til ny Sundhedspolitik 2024 for Lolland Kommune:

Forord og Vision

Ældrerådet deler udvalgsformændenes formål med Sundhedspolitikken, nemlig en forbedring af sundhedstilstanden blandt kommunens borgere.

Det fremgår, at kommunen forpligter sig til at skabe de nødvendige rammer og til at vejlede befolkningen i at tage ansvar for eget liv. Vi savner her en erkendelse af, at udsatte, sårbare og svækkede borgere tit skal hjælpes til at udnytte de rammer, man vil skabe, og at kommunen har et ansvar for dem også.

Ældrerådet deler politikernes intention om at satse på tidlig opsporing og forebyggelse.

Foreningsliv – fællesskab, aktivitet og bevægelse

Eksisterende tilbud – synliggørelse, kommunikation og formidling

Det fremgår, at Lolland Kommune anerkender og understøtter de frivillige foreningers bidrag til at skabe forpligtende og meningsfulde fællesskaber. Desuden at kommunen ønsker at bekæmpe ensomhed, også blandt de ældre borgere, og at det er kommunens ønske, at alle har mulighed for sociale fællesskaber og et aktivt fritidsliv, samt at flere bliver fysisk aktive.

Kommunen lover pensionister og efterlønnere sociale aktiviteter og motion på de åbne centre, og kendskabet til disse muligheder ønsker man at fremme.

Ikke desto mindre er spareforslag 2025-36 netop gået videre i budgetprocessen.

Forslaget lægger op til at gøre de åbne centre ubemandede. Med de mange komplekse og vigtige opgaver, som de fire frivillighedscoordinatorer på de fire åbne centre i dag løser, virker det uigennemtænkt med et slag at fjerne tovholderne og alene forlade sig på almindelige borgeres tid, lyst og evner til selv at styre centrene.

Resultatet kan meget vel blive, at mange aktiviteter går i stå, træningsmaskinerne forfalder, og kommunens ældre mister deres omgangskreds og eneste mulighed for at holde sig i form, da private fitnessstilbud langt overstiger pensionisters økonomiske formåen.

Hvis Lolland Kommune virkelig står ved teksten i Sundhedspolitikken og finder, at det er på sin plads at reklamere for de åbne centre, så opfatter vi det som en anerkendelse af centrene og som et udtryk for, at man ønsker dem bibeholdt og også tager kommunalt ansvar for at få dem videreført på en ansvarlig, professionel og værdig måde.

Ønsker man derimod at fjerne koordinatorene og at overlade de åbne centre til deres egen skæbne, så må afsnit 2 - "Eksisterende tilbud – synliggørelse, kommunikation og formidling" - omformuleres uden omtale af de åbne centre, således at Sundhedspolitikken bliver reel og ikke blot til pynt, og så den ikke lover mere, end hvad man politisk ønsker at tilbyde.

Mental trivsel og fællesskaber

De politiske målsætninger for mental trivsel og fællesskaber nævner børn, unge og voksne. Ældre er også voksne, men ældre har den yderligere udfordring, at de pga. alder og almindelig svækkelse har brug for særligt hensyn for at trives mentalt og nyde fællesskab med ligesindede.

Med i billedet af mental trivsel hører også, at ældre iflg. Sundhedsstyrelsen har de højeste selvmordsrater af alle aldersgrupper. Styrelsen skrev i juni 2023 på deres [hjemmeside](#) bl.a.: "Derfor er det vigtigt, at kommunerne fokuserer på forebyggende indsatser for deres ældste borgere. Sundhedsstyrelsen har indsamlet viden og praksiserfaringer, der kan støtte kommunernes arbejde med at forebygge selvmord og selvmordsforsøg blandt ældre."

Ældrerådet efterlyser derfor en forpligtende indsats i Sundhedspolitikken – og i praksis - med sigte på at højne de ældres trivsel, afværge ensomhed og forebygge selvmord.

Strukturer og rammer

Ældrerådet anerkender Lolland Kommunes ønske om at arbejde for gode rammer for et aktivt og sundt liv. Ældrecentre og dagtilbud skal indbyde til bevægelse og aktiviteter, og det fælles mål er forebyggelse.

Her må vi gentage som nævnt ovenfor, at disse løfter harmonerer dårligt med spareforslag 2025-36 om at spare frivillighedskoordinatorene væk og overlade de åbne centre i borgernes hænder, og de harmonerer heller ikke med spareforslag 2025-38 om reduktion af forebyggende hjemmebesøg.

Gennemføres disse to spareforslag, bør teksten i dette kapitel omformuleres, så den ikke lover mere, end hvad kommunen politisk ønsker at tilbyde.

Kost og ernæring – sunde valg

Ældrerådet deler Lolland Kommunes erkendelse af, at mange ældre og syge får for lidt mad. Vi er også enige i, at kommunen bør tilbyde mad afstemt efter individuelle ønsker og behov og med respekt for den enkeltes valgfrihed.

Da det i 2023 blev indført, at havregrød og øllebrød ikke længere måtte tilberedes af hjemmehjælperen, men skulle købes færdiglavet, og at hjemmehjælperen ikke måtte smøre en ostemad, var der ingen, der tog hensyn til borgerens individuelle ønsker. Der var ingen valgfrihed mellem hjemmelavet og færdiglavet. Hvis man virkelig nu ønsker at satse på valgfrihed, så bør dette også gælde for hjemmeboende borgers morgenmad.

Hvad middagsmaden angår, så har borgere i eget hjem, som er bevilget madservice, mulighed for selv at vælge de retter på menukortet, som den enkelte har lyst til.

Den mulighed har borgere på plejehjem ikke, og da de ofte har en dårligere sundhedstilstand end borgere, der stadig klarer sig i eget hjem, så kan manglende

valgfrihed føre til, at plejehjemsbeboere ender med at få for lidt mad og dermed bliver undervægtige.

Samtidig har plejehjemspersonalet travlt, og det kan knibe med tiden til at sidde med ved bordet og sikre, at alle får, hvad de kan spise.

Hvis derfor Lolland Kommuner alvorligt mener, at man ønsker at tilbyde mad efter individuelle ønsker og behov, så bør valgfrihed også indføres på plejehjemmene. Ellers bør det tilføjes i Sundhedspolitikken, at plejehjemsbeboere ikke har valgfrihed.

Sundhedsområdet og sundhedsvæsenet – bedre og lige adgang

Ældrerådet anerkender Lolland Kommunes ønske om at sikre bedre og lige adgang for alle til sundhedsvæsenet.

For de ældre borgeres vedkommende kunne indførelsen af en kommunal Pårørendevejleder være et skridt på vejen. Ifølge [Ældre Sagen](#) har kun 30% af kommunerne p.t. en sådan ansat, så her er der en chance for Lolland Kommune til at gå foran og vise, at man mener sin Sundhedspolitik alvorligt, og at den lige og bedre adgang også bør gælde for de ældre i Lolland Kommune.

Med venlig hilsen

Lolland Ældreråd

12. september 2024